

AMY MEYERSON

*Sejdeme se
v knihkupectví*

motto román

Sejdeme se v knihkupectví

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

Amy Meyerson
Sejdeme se v knihkupectví – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

AMY MEYERSON

*Sejdeme se
v knihkupectví*

Praha 2019

Přeložila Helena Šváchová

Vše minulé je prologem.

– *Bouře*

KAPITOLA PRVNÍ

Když jsem strýčka viděla naposledy, koupil mi psa. Štěně zlatého retrívra se smutnýma očima a čumákem ve tvaru srdce. Měla jsem ho příliš krátce, než abych ho pojmenovala. Jednu chvíli mi běhalo po obýváku s příslibem mnoha společných dobrodružství, a v okamžiku bylo pryč. Se strýčkem Billym se to přihodilo stejně. Jednu chvíli couval z naší příjezdové cesty a mával mi přitom na rozloučenou. A pak už jsem ho nikdy neviděla.

Máma psa nechtěla. Věčně jsem ji žadonila, slibovala jí, že s ním budu každý den chodit na procházku, že pokaždé vydrhnu kobereček v obýváku, když se stane nějaká nehoda, ale máma nepovolila. Kobereček ji netrápil, ani nespočet rozkousaných bot. Nebála se ani, že bych psa nemilovala – o tom nepochybovala. Samozřejmě by ho milovala taky, ale o zvíře musel člověk především zodpovědně pečovat, stejně jako o každý jiný vztah, láska byla vedlejší. Za chvíli mě čekala puberta, čas, kdy se budu starat o chlapce a kamarádky, na kapesném, na psech ani rodině mi tolik nesejde. Už jsme to přece probíraly. Žádný pes nebude. Věděla jsem to. Věděl to i strýček Billy.

Dal mi toho psa k narozeninám. Ke dvanáctinám mi rodiče pronajali tréninkový tunel na baseball v herně v Culver City. Bylo to na začátku roku 1998. Vždycky jsme moje narozeniny slavili v lednu, protože jsem se narodila na sklonku roku.

Nadzvedla jsem si tréninkovou helmu, nesměle vstoupila do tunelu a moje kamarádky se mezitím shlukly za kotevními body a povzbuzovaly mě. Táta mi udělil poslední radu – mám se roz-

kročit na šířku ramen a zvednout pravý loket. Čekala jsem, že mi máma připomene, ať dávám pozor, ale stála u stánku s občerstvením a telefonovala.

Dobře, Mirando, to zvládneš, řekl táta, když jsem švihla pálkou a minula. Máma se k němu přitočila a něco mu pošeptala do ucha. Při dalším nadhozu jsem švihla pálkou, teprve když míček proletěl kolem kotevních bodů. *Už bys měla vědět, že na něj není spoleh,* řekl táta mámě. *Mirando,* houkl na mě. *Nezavírej oči.*

Slibil, že přijde, slyšela jsem zašeptat mámu.

Teď to nebudeme řešit, odpověděl jí šeptem táta.

Neměl by dělat plané sliby.

Suze, teď ne.

Pokoušela jsem se soustředit na to, abych měla zvednutý loket a uvolněná kolena, přesně jak mě to táta učil, ale jejich tlumený hovor mě rozptyloval. Existoval jenom jeden člověk, kvůli kterému takhle šeptali. Nesnášela jsem, když o Billym mluvili takhle, jako by se mě před ním snažili chránit, jako by mě před ním snad museli střežit. Obrátila jsem oči od nadhazovacího stroje k rodičům. Opírali se o tunel a zírali na sebe, jako by soutěžili, kdo to déle vydrží.

Nejdřív jsem ten náraz uslyšela, teprve potom ho ucítila. Něco strašně hlasitě pláclo a pak mi vzplálo rameno. Zaječela jsem a zhroutila se na zem. Nad hlavou mi prosvištěly další dva míčky. Táta s mámou se hnali do tunelu a táta přitom vykřikl, ať ten stroj vypnou.

Zlatičko, jsi v pořádku? Máma mi sundala helmu a odhrnula mi z čela zpoceně vlasy. Bolest mi vyrazila dech. Supěla jsem na studené cementové podlaze a nedokázala jí odpovědět. *Mirando, mluv se mnou,* naléhala přehnaně zoufale.

Nic mi není, vyrazila jsem ze sebe mezi namáhavými nádechy. *Asi jenom potřebuju dort.*

Normálně by je to rozesmálo, ale teď se na sebe s tátou dál díva-

li, starostlivě a zklamaně, jako by snad Billy mohl i za to jelito, co mi vystupovalo na rameni. Máma na tátu dopáleně zafuněla a vyrazila ke stánku s občerstvením pro můj narozeninový dort.

Co je s mámou? zeptala jsem se táty, když jsme pozorovali, jak mluví s dívkou za pultem.

Nic, co by nespravil dort, odpověděl a rozčuchal mi vlasy.

Potom, co jsme ho slupli a sáček s ledem, který mě máma přiměla si přiložit na rameno, se rozpustil a zamokřil mi předek trička, jsem se připojila ke kamarádkám v herně a nevšímalá si ostré bolesti, která mi vystřelovala do paže, když jsem házela skee-ball do úzkého žlábků. Mezi hody jsem letmo pokukovala po rodičích. Uklízeli zbytky narozeninového dortu. Máma drhla plastový ubrus tak zuřivě, že ji táta nakonec odtáhl a sevřel v náručí. Hladil ji po vlasech a něco jí šeptal do ucha. Nechápala jsem, proč se máma tak rozčiluje. Stávalo se často, že Billy slíbil, že přijde, a nepřišel. Popravdě jsem si ani nevybavovala, kdy se naposledy stavil na mojí narozeninové oslavě. Jakmile Japonsko nebo Itálii zasáhlo zemětřesení, pokaždé nasedl na první letadlo s jinými seismology, inženýry, sociology. Necítila jsem zklamání, ale hrdost. Můj strýček byl důležitý. Můj strýček zachraňoval lidské životy. Máma mě naučila ho takhle vidět. Pokaždé když se Billy nedostavil na besídku, debatu nebo nedělní grilovačku, řekla mi: *Tvůj strýček by tady chtěl být, ale zařizuje, aby bylo na světě víc bezpečno.* Byl to můj superhrdina. Kapitán Billy, který nezachraňoval svět nadlidskými silami, ale geniálním mozkiem. Později už jsem byla moc velká na to, abych věřila na superhrdiny, ale v Billyho jsem věřila pořád. Myslela jsem, že v něj věří i máma, ale teď tady brečela kvůli narozeninové oslavě.

S nejlepší kamarádkou Joanie jsme toho večera šly brzo do postele. Byla jsem rozespálá a všechno vnímala mlhavě, ale někdo doopravdy zvonil na dveře, někdo doopravdy šeptal. Vyklouzla jsem

z postele do chodby. U domovních dveří jsem spatřila mámu v saténovém županu, který si těsně přitáhla k malé postavě. Venku na verandě stál Billy.

Rozběhla jsem se ke schodům a chystala se na Billyho skočit. Už jsem na to začínala být trochu moc velká, ale stejně jsem si myslela, že ho takhle budu zdravít i jako dospělá, že mu vždycky samou láskou div nepřerazím záda. Jenže když jsem doběhla na vrcholek schodů, vylekalo mě, co máma říká.

Co to do prdele vyvádíš? Jsou tři ráno. Ztuhla jsem. Máma zřídka zvyšovala hlas. A sprostě nemluvila vůbec nikdy. *Ty si teda troufáš, přijít uprostřed noci, a ještě mi něco vyčítat. Fakt si kurva troufáš.*

Ochromeně jsem stála u sloupku zábradlí. Ještě nikdy jsem neviděla nic tak velkolepého jako její hněv.

To ty jsi to takhle chtěl. Pokoušela se tlumit hlas. *Slyšíš mě? Bylo to tvoje rozhodnutí. Neopovažuj se mi to vyčítat.*

Máma na Billyho dál ječela, že by si měl uvědomit, kolik je hodin, a že je kretén a nějaký narcis a další slova, kterým jsem nerozuměla, a Billy se přitom odvrátil. Když mě zahlédl na vrcholku schodiště, měl červené tváře a skelný pohled. Máma se podívala, kam kouká. Tváře měla bledé a znenadání vypadala velmi staře. Těkala jsem pohledem z jednoho všeříkajícího obličejce na druhý. Nehádali se kvůli mým narozeninám. Stalo se něco jiného.

Broučku, vrať se do postele, zavolala na mě máma. Když jsem otálela, dodala: *Prosím.*

Vystřelila jsem zpátky do svého pokoje, znepokojená a nevysvětlitelně zahanbená tím, co jsem právě viděla.

Joanie se zavrtila, když uslyšela, jak si k ní lezu.

Kolik je hodin?

Něco po třetí ráno.

Proč sem někdo chodí tak pozdě?

Já nevím.

Joanie se převalila a něco zablábolila. Mně už se usnout nepo-

dařilo. Hlavou mi běžela mámina slova – *ty si teda kurva troufáš a kretén a neopovažuj se mi to vyčítat. Bylo to tvoje rozhodnutí.* Z úsvitu se stalo ráno a záclonami prosáкло sluneční světlo. Zůstala jsem vzhůru celou noc, a pořád jsem nemohla přijít na to, jaké rozhodnutí že to Billy udělal, co že to mámě vyčítal, čeho jsem to byla u dveří svědkem.

Později toho rána vzal táta mě a Joanie na lívance.

Kde je máma? zeptala jsem se ho, když jsme nastoupili do auta.

Trochu si přispala. Máma vždycky vstávala nejpозději v sedm, ale tátův tón mě odradil od dalšího vyptávání.

Když jsme se vrátili ze snídane, máma balila do těsta kousky čokolády a pořád přitom byla v saténovém županu a kolem tváře se jí vlnily kaštanové kudrny. Normálně tvořil zásadní přísadu každého receptu její zpěv. Mámin libozvučný hlas si pokaždé propletl cestu do koláče nebo lasagni a třešně nebo rajčata díky němu zesládly. Jak ale tak znovu a znovu obracela těsto na sušenky, v kuchyni vládlo bolestné ticho.

Vzhledla, když mě uslyšela ve dveřích. Oči měla opuchlé a do tváří se jí pořád nevrátila barva. *Jaká byla snídane?*

Táta nám dovolil, ať si dáme tři druhy lívanců.

Opravdu? Zase se začala věnovat těstu na sušenky. *Ten je ale hodný.* Chtěla jsem, ať začne zpívat, ať se z toho transu probere. Ale ona se dál dívala, jak těsto tluče o stěny mísy, a já si říkala, jestli budou ty sušenky bez její tajné přísady vůbec dobré.

Billy se neozval několik týdnů, ale potom se pro mě stavil, že pojedeme oslavit moje narozeniny. Netušila jsem, kam se vydáme. Tohle bylo právě na každém dni s Billym tak vzrušující. I kdybych sama navrhla cokoli – třeba strávit odpoledne na molu nebo v zábavním parku Six Flags –, on nám dozajista přichystal něco dvakrát zábavnějšího.

Domem se rozlehlo supění Billyho starého BMW. Čekala jsem na známé zvuky: prásknou dveře auta a máma se přizene ke dveřím a zasype ho otázkami. Kam jdeme? Budou tam jiné děti? Nemůžu tam spadnout z útesu nebo z jiné výšky? A co bezpečnostní pásy? Záchranné vesty? Jeho odpovědi jako by ji nikdy úplně neuspokojily.

To odpoledne ale Billy zatroubil na klakson a máma zpoza zavřených dveří ložnice zavolala: *Billy je tady!*

Nechceš ho jít pozdravit? křikla jsem na ni.

Dneska ne, odpověděla.

Před odchodem z domu jsem zaváhala. Dveře máminy ložnice zůstaly zavřené. Stejně to bylo jedno. Billy nezazvonil, jenom čekal v autě s běžícím motorem.

Tady je moje nejmilejší holčička, řekl Billy, když jsem hupsla do auta. Takhle mi říkal vždycky, jeho nejmilejší holčička. Kdyby se nade mnou takhle rozplývali naši, přivádělo by mě to do rozpaků. Když mi tak říkal Billy, připadala jsem si jako malé dítě, kterým jsem pořád ještě být chtěla, ale věděla jsem, že ve dvanácti už to zavání trapasem. Odbočili jsme z příjezdové cesty a náš dům zmizel v dálce. Říkala jsem si, jestli se máma dívá z okna ložnice, jak odjíždíme.

Teda, já mám pro tebe ale překvápko. Billy mi věnoval širokánský úsměv. Pátrala jsem v jeho obličejí po stopách napětí, které jsem viděla v mámině. On se ale tvářil spokojeně, rozjařeně.

Překvápko? I když bych to Joanie nikdy nepřiznala, Billyho překvapení mě pořád rozechvívala víc než kradení rtěnek v drogerii, pumpovala mi do krve víc adrenalinu než příliš rychlá jízda po dálnici s jejími staršími sestrami.

Podíváš se dovnitř? Billy ukázal na palubní přihrádku, kde na jeho řidičáku ležela černá obálka. Tak akorát by se do ní vešly lístky do Universal Studios nebo na koncert v Hollywood Bowlu, ale Billy by mi dárek nikdy nedal tak přímočaře. To by nebyla žád-

ná legrace. Jeho dárky jsem si musela vysloužit tím, že rozluštím všechna vodítka.

Rozlepila jsem obálku a přečetla hádanku nahlas. *Moje vlajka je červená, bílá a modrá, přestože nejsem země, kterou zveš domovem. Budeš si možná myslet, že je to lož – nevěděla jsem, jak se to vyslovuje –, ale v nejbližším bodě jsem dva a půl míle od americké půdy.*

Francie? tipla jsem si. Billy na mě vrhl pochybovačný pohled. *Kanada?*

Kanadská vlajka je jenom červeno-bílá. Už ale přihořívá, nebo spíš přituhuje, hodně, hodně přituhuje.

Rusko? zeptala jsem se nejjistě.

Verno! řekl svým nejlepšími ruským přízvukem.

Ty mě bereš do Ruska? Bylo tam zemětřesení? Představila jsem si, jak se v beranicích trmácíme sněhem, abychom zhodnotili škody na nějakém zapadlém městečku.

To by mi tvoje máma asi utrhla hlavu, řekl Billy.

Rázem nás přešla řeč. Věděla jsem, že oba vzpomínáme na to, jak se naše pohledy střetly, když se s mámou hádal uprostřed noci.

Vy jste se s mámou nějak nepohodli?

S tím si nelam hlavu. Odmlčel se, začal něco říkat, potom se zase odmlčel a zastavil před nějakou barabiznou na Venice Boulevardu. *Ted' rozluštíme tu hádanku.*

My jedeme sem? zeptala jsem se a počítala zatlučená okna výlohy. Jeho dobrodružství se obvykle odehrávala v národních parcích, na vrcholcích hor a na opuštěných plážích. *Ten dům má něco společného s Ruskem?*

Verno! Vyskočil z auta a s úklonou mi pokynul ke kovovým dveřím. Byly odemčené a on mi je podržel.

Smíme tady být? Zaváhala jsem a nakukovala za něj do temného interiéru. *Vypadá to, že mají zavřeno.*

Dneska jo, ale vedoucí mi dluží službičku. Vždycky je větší zába-

va mít celé muzeum pro sebe, nemyslíš? Vešel dovnitř a mávl na mě, že mám jít za ním. *Věř mi*, houkl. *Věř mi*. To byla jeho mantra. A já mu vždycky věřila.

Přední pokoj ozařovalo tlumené světlo. Strohé stěny lemovaly skleněné vitríny. Ze skrytých reproduktorů tiše hrála opera. Z vitríny u dveří na mě hleděli vycpaní netopyři, krtci a jiní drobní hlodavci. V další vitríně pableskovaly drahokamy.

Je to taková nápodoba muzea podivností z devatenáctého století, vysvětlil Billy. *Vystavovali v něm vedle sebe vědu, umění a přírodu, aby všestranně rozvíjeli mysl. Taky se tomu říkalo kabinet kuriozit.*

Kabinet kuriozit. Převalovala jsem si ta slova na jazyku a čekala, až mě očarují. Billyho pohled zalétl k vitríně v samém koutě pokoje. Plnily ji miniaturní figurky – malovaní sloni, klauni, principál, akrobati. Na cedulce stálo „Ruský cirkus“.

Nakoukla jsem přes sklo a rozhlížela se po něčem, co tam nemělo co dělat, třeba nějaká figurka, která tam nepatřila, nebo hádanka načmáraná na cirkusovém stanu. A opravdu – na zadní straně vitríny bylo izolepou přilepené další vodítko.

Můj titul je prostý, leč ušlechtilý, stejně jako látka mého jména. Jmenuji se nikoliv po hrubé vlně, jež mě odívá, nýbrž po čtvrti, jíž protéká jedna řeka v Northumberlandu.

Billy se zasmál, když viděl můj vyjevený výraz. Pohládl mě po hlavě a zavedl mě do dalšího pokoje. Předchozí byl poloprázdný, tenhle přecpaný k prasknutí. Na stěnách visela přehršel detailních podobizen psů v nevkusných rámečcích. Byl tu i jeden lidský portrét, vybledlá malba muže s plnovousem a cylindrem jménem baron Tweedmouth. Cedulka stručně líčila život zobrazeného lorda, skotského obchodníka a člena Dolní sněmovny britského parlamentu.

Pověst praví, řekl Billy, že lord Tweedmouth šel roku 1858 do ruského cirkusu a zhlédl fantastické vystoupení ruských ovčáků. Po představení principálovi nabídl, že jeden pár psů odkoupí, ale principál odmítl rozdělit smečku. A tak Tweedmouth podle pověsti koupil všechny a křížil ovčáky, až vyšlechtil retrívra. Billy ukázal na kartotéku vedle portrétu. Otevři ji. Je součástí výstavy. Bleskově jsem prolistovala reprodukce dokumentů barona Tweedmoutha, protože jsem už měla dost silné tušení, kam to všechno směřuje. Tohle jsem na Billyho dobrodružstvích milovala. Sice jsem vždycy přišla na to, kam jeho honba za pokladem vede, ještě než jsme dorazili do cíle, ale on mě nenechal lekci odfláknout. Zarazil mě, když jsem odhodila kopii baronových šlechtitelských záznamů. Historici tyhle záznamy našli v padesátých letech dvacátého století a zjistili, že ten ruský cirkus je mýtus. Billy ukázal na popis retrívrova citlivého čenichu. Vidiš? Retrívři se používali jako stopaři už před rokem 1858, takže je lord Tweedmouth nemohl vyšlechtit z ruských ovčáků. Dál přejížděl prstem po stránce s rodokmenem Tweedmouthových psů. Místo toho křížil retrívry, které už vlastnil, aby si vyšlechtil dokonalého loveckého parťáka.

Je to tak, jak si myslím? Poskakovala jsem, jako by se mi chtělo čurat.

Záleží, co si myslíš.

Obrátila jsem šlechtitelské záznamy. Vzadu stálo další vodítko.

Neříkej mi krasavice, bohyně, nejlíbeznější z líbezných. Tahle sladká slůvka se ti možná zdají všechna stejná, ale jenom jedna z krásk má zvíře.

Prohlédla jsem každý portrét, až jsem našla tweedového vodního španěla jménem Belle. Vedle feničky portrétu plaketa vysvětlovala, že Belle zkřížili s Nousem, žlutým retrívrem, a vyšlechtili tak zlatého retrívra.

To není možný, vykřikla jsem. *Kecáš!* Skákala jsem, objímala Billyho a nesrozumitelně vřeštěla.

Ne tak zhurta, mírnil mě Billy. *Nejdřív ho musíš najít.*

Hledala jsem v přečpaném pokoji obálku, která by mohla skrývat další nápovědu. Na stěně na opačné straně pokoje visela mezi portréty předků fotografie moderního zlatého retrívra. Jednoduchý černý rámeček odstával od stěny. Vsunula jsem do mezírky ruku a vyndala kartotekový lístek. Uváděl adresu na Culver Boulevardu.

Venku jsem ani nečekala, až si moje oči zvyknou na světlo, a vystřelila po čtvrti Venice kolem dalších výloh, které se tvářily opuštěně, a autoservisů.

Mirando, zpomal, křičel Billy a supěl, jak se mě snažil dohnat.

Na křižovatce mezi Culver Boulevardem a Venice jsem poklusalá na místě jako běžkyně, která nechce, aby jí spadla tepovka. *Pes, pes, pes, pes,* jásala jsem. Naskočila zelená a já tryskem přeběhla silnici.

Hnali jsme se kolem historických hotelů a restaurací, které lemovaly Culver Boulevard, a Billy se za mnou smál. Adresa byla o pár bloků dál – zverimex, kde prodávali papoušky a andulky.

Majitel chová i zlaté retrívry, vysvětlil mi Billy a přitom popadal dech.

Vevnitř obchod jemně voněl oříšky. Za pultem stál velký muž s pleškou a četl si noviny. Když nás spatřil, zmizel za pokladnou a vrátil se se štěnětem zlatého retrívra. Opatrně jsem si ho od něj vzala. Byla to fenka, teploučká a sladce voněla stodolou. Nejdřív byla mátožná. Jakmile jsem si ji ale přivinula k hrudníku a třela se tvářemi o její hedvábnou srst, ožila a zasypala mě lepkavými pusinkami. Vynasnažila jsem se ji udržet, ale na objímání byla moc neposedná. Majitel navrhl, že ji mám nechat, ať se proběhne po obchodě. Pozorovali jsme, jak očmuchává zaprášené kouty a skáče na kovová dna ptačích klecí. Billy mi položil paži kolem

ramen a já se mu chystala říct, že je rozhodně, bez nejmenších pochyb můj nejmilejší člověk na téhle planetě, a pak jsem si vzpomněla na mámu.

Mluvil jsi s mámou? Nevadí jí to?

Billy zvedl pejska z podlahy a smál se, když se mu vrhl na obličej. *Jak by to tvoje máma mohla zakázat, když uvidí ten čumáček?*

Vážně, strýčku Billy. Říkala, že psa mít nesmím.

Ale ty ho přece chceš, ne?

Nejvíc na světě.

Billy pejska položil na podlahu a objal mě jednou rukou kolem ramen. *Tvoje máma někdy potřebuje trochu pomoci, aby se jí rozsvítilo. Až uvidí, jak moc toho pejska miluješ, tak ti ho určitě nezakáže. Věř mi, jo?*

Už ve chvíli, kdy to řekl – *Věř mi* –, jsem věděla, že bych neměla. Máma mi nikdy nedovolí, abych si toho psa nechala. Ale chtěla jsem věřit v Billyho čarovnou moc, chtěla jsem věřit, že nakonec všechno dobře dopadne jenom proto, že to slíbil. A chtěla jsem, aby v to věřila i máma.

Joanie mi bude tak závidět, naparovala jsem se po cestě domů. Štěňátko. Ty bláho, já jsem dostala štěňátko! Strýčku Billy, tohle je ten nejlepší dárek k narozeninám na světě.

Zaparkovali jsme před naším domem, Billy štěně podržel a já zatím ze zadního sedadla odvěkla psí výbavu. Když jsem si pro pejska přišla, nepustil ho. Hladil ho mezi ušima, najednou vážný. *Mrzí mě, že jsi to viděla, tu naši hádku s mámou.*

To nevadí, řekla jsem nejistě.

Ale vadí, prohlásil. Pejsek se mu zavrtěl v rukou. *Ať se mezi mnou a tvou mámou stane cokoli, tak chci, abys věděla, že ty za to nemůžeš.* Pokoušela jsem se mu štěňátko vzít, odběhnout do domu, aby už mlčel, ale on ho držel moc pevně. Dokud to neřekl, tak mě ani nenapadlo, že bych za něco mohla já. *Jenom dávej pozor, aby se*

mámě nepletl pod nohama, a ona mu určitě neodolá. Billy mi pejska podal. *Brzy se uvidíme* – a já se rozhodla těmhle slovům věřit víc než těm zlověstným, která jim předcházela. Brzy Billyho uvidíme. Všechno bude v pořádku.

Mami, vykřikla jsem, když jsem vběhla dovnitř. *Mami, pojd' sem rychle, neuvěříš, co mi Billy dal!*

Máma rozrazilla dveře ložnice a vrátila se do chodby nad halou. Byla v županu. Oči se jí topily v tmavých kruzích. *Ježíši, Mirando.* Dala si ruku na hrudník. *Vyděsila jsi mě. Myslela jsem, že se něco stalo.*

Hele! Pozvedla jsem k ní pejska.

Obličej jí znehybněl. Těkala očima mezi mnou a kňučícím štěnětem. *Tohle si nemůžeš nechat.* Přihnala se dolů a sebrala mi štěně z rukou. *Okamžitě ho vrátíme.*

Vždyť ses s ní ještě ani neseznámila. Fenka mámě olízla obličej. *Vidíš, jak je sladká?*

Viš, že o tohle nejde, řekla máma. Štěňátko dál poštěkávalo.

Jenže já si myslela, že až ji uvidíš, tak si to rozmyslíš.

Mirando, tohle už jsme probírali. Všichni máme moc práce na to, abychom se starali o psa.

Já se o něj budu starat sama. Vy nebudete muset dělat nic.

Je to moc velká zodpovědnost, namítla.

Už nejsem malý dítě. Nemusíš mi vykládat, co je nebo není moc velká zodpovědnost. Můj tón nás obě šokoval. Máma čekala, až se uklidním. Když začalo být jasné, že si nedá říct, s dupáním jsem vyběhla nahoru a ječela: *Vůbec nic mi nedovolíš!* Věděla jsem, že přeháním, že se předčasně chovám jako impulzivní pubertáčka, ale práskla jsem dveřmi tak prudce, až se mi v pokoji otřásla podlaha.

Máma vtrhla dovnitř. *Co tady práskáš dveřmi?* Mluvila klidně, ale zlaté oči jí hněvivě plály. *Porušila jsi pravidla. Věděla jsi, že psa mít nesmíš. Tak se nechovej jako hysterka.*

Věděla jsem, že má pravdu, ale byla jsem ve věku, kdy mi to bylo jedno, pokud mi něco zakazovala.

Kde je štěně? zeptala jsem se místo toho. Už ho nedržela.

Do háje. Máma odběhla dolů a cukrovala na štěňátko. *Mirando,* zavolala na mě, *kde jste s Billym toho psa vzali?*

Neřeknu, zařvala jsem. Mlčela, a tak jsem přiznala: *Ve zverimexu v Culver City.* Nechala jsem si pro sebe, že to byl obchod s papoušky.

Jakmile máma se štěnětem odjela, zavolala jsem Billymu a chtěla mu říct, co se stalo. Telefon v autě nezvedl, a tak jsem zkusila číslo domů. *Tomu neuvěříš,* vrískala jsem mu na záznamník. *Máma mě toho psa donutila vrátit. Je to taková kráva.* Zavěsila jsem a cítila se, jako by mi někdo vrazil pěst do žaludku. Ještě nikdy jsem mámě neřekla kráva. Znovu jsem to pověděla prázdnému domu. *Ty jsi taková kráva.* Opakovala jsem to pořád dokola a doufala, že mi to třeba začne připadat fér. Ale nezačalo.

Zůstala jsem v pokoji celé odpoledne. Slyšela jsem, jak máma přijela domů. Slyšela jsem, jak se táta vrátil z tenisového klubu. Slyšela jsem, jak spolu mluví v kuchyni. Věděla jsem, že mu máma vykládá, co se přihodilo, a že táta přijde nahoru a bude dělat prostředníka.

V půl sedmé mi zaklepal na dveře.

Nemám hlad.

Vešel a posadil se vedle mě na postel. *Vím, že se zlobíš. Ale už jsme to probírali. Teď se nehodí, abychom si pořizovali psa.*

To je blbi— Táta po mně střelil pohledem. *Nebude se to hodit nikdy.*

Možná ne. Ale musíš to respektovat, Mimi. Jsme rodina. Rozhodujeme se společně. Půjdeš prosím dolů? Dáme si dobrou večeři. Myslím, že to pro všechny bude nejlepší. Táta na mě souhlasně kývl. To gesto jsem dobře znala. Rozhodnu se správně. Nezklamu ho.

U stolu jsem se dívala, jak máma dloube do kuřecího prsíčka,

aniž by snědla jediné sousto, a nebyla jsem si jistá, co bych jí měla říct. Chtěla jsem se omluvit, že jsem jí řekla krávo, přestože mě neslyšela.

Místo toho ticho prolomila ona. *Mrzí mě, že jsme se pohádaly. Billy tě do téhle pozice neměl stavět. Nebylo to od něj fér.*

Nabodla jsem kousek kuřete na vidličku, hodila si ho do pusy a agresivně žvýkala. Takže takhle to chtěla hrát. Moje vina to nebyla. A její rozhodně taky ne. Za všechno mohl Billy. Rozhodl se, že mi koupí psa, zrovna jako se rozhodl udělat to, co mu vyčítala tu noc po mojí oslavě.

Takže tohle bylo taky Billyho rozhodnutí? Říkáš, že tobě to vyčítat nemám? Nikdy nezapomenu, jak ublíženě se máma zatvářila, když jí došlo, že narážím na hádku, kterou jsem omylem vyslechla, že používám její slova proti ní.

Třeba za to nemohl nikdo, vložil se do toho táta. *Ale zodpovědnost za svoje chování můžeme přebrat všichni.*

Promiň, že jsem práskla dveřmi, řekla jsem, ale nic se tím už nespravilo. Máma přikývla a přijala moji omluvu. Přijala i tu změnu, co se nad večerí udála.

Později toho večera jsem Billymu zavolala znovu.

S mámou jsem skončila, vykřikla jsem do záznamníku. *Budu na ni naštvaná až do smrti.*

Když se mi Billy neozval, usoudila jsem, že asi nechce riskovat, že to zvedne máma. Druhý den jsem to zkusila znovu. Nezvedl to, a tak jsem pověděla jeho záznamníku: *Zavolám ti zítra přesně ve čtvrt na pět. Určitě buď doma, musím s tebou mluvit.* Ale druhý den odpoledne zase nic. Už jsem mu mohla zavolat jediné do Prosperova knihkupectví.

Billy nejenže zkoumal zemětřesení, ale taky vlastnil místní knihkupectví, ne ve své čtvrti v Pasadeně, ale v Silver Lake v Los Angeles. Billy říkal, že jeho opravdová práce je seismologie, kdežto

Prosperovo knihkupectví má pro radost. Když jsem se ho zeptala, proč neudělá ze svojí práce pro radost tu opravdovou, vysvětlil mi, že má zodpovědnost chránit lidi, protože ví, jak si vzít ze zemětřešení poučení, která jiným unikají.

Během odpolední, kdy jsme si nenaplánovali žádnou honbu za pokladem, mě brával do Prosperova knihkupectví, a to bývalo dobrodružství samo o sobě. Procházeli jsme bludištěm polic a Billy mi pokaždé řekl, ať si vyberu knížku, jakoukoli, ale ať si to dobře rozmyslím, protože dostanu jenom jednu. Právě tam jsem objevila Annu ze Zeleného domu, Mary Lennoxovou a nedávno i Kristy, Claudii, Stacey a jejich kamarádky z klubu na hlídání dětí.

Strýček to nezvedl – ve sluchátku se ozval jiný mužský hlas. *Prosperovo knihkupectví, kde jsou nám knihy dražší než celé vévodství.*

Nejspíš to byl vedoucí prodejny Lee, ale nechtěla jsem se s ním pouštět do sáhodlouhé diskuze o tom, jak je k nevíře, že jsem si pořád nepřčetla *To jsem já, Margaret!*

Je tam Billy?

Myslím, že je v laborce. Plánuje se stavit v neděli. Můžu mu něco vyřídit?

Zavěsila jsem, než mě Lee pozná.

Neděle byla až za pět dní. Tak dlouho jsem čekat nemohla, a tak jsem v noci Billymu zase zkusila zavolat domů, když máma odešla do postele a táta se v obýváku díval na noční zprávy. *Billy? Tady tvoje nejmilejší holčička*, řekla jsem mu trapně na záznamník. *Dostal jsi moje zprávy? Vážně s tebou musím mluvit.*

Po několika dalších vzkazech se mě zmocnila panika.

Já jsem se mámu snažila přemluvit, abych si toho pejska mohla nechat, obhajovala jsem se úpěnlivě na záznamník. *Musíš mi věřit. Udělala jsem, co jsem mohla. Znáš přece mámu. Víš, jaká je. Prosím, nezlob se na mě. Jenom mi zavolej.* Neozval se a o víkendu už jsem věděla, že volat mu znovu je zbytečné. Billyho ticho mluvilo

za vše. V nejbližší době se neobjeví na žádné nedělní rodinné grilovačce. Už mi nepřichystá žádná dobrodružství.

Rozhodla jsem se, že ho musím vidět osobně. Nepohlédne mi přece do očí a nevykáže mě ze svého života. Věděla jsem, kde v neděli bude. Věděla jsem, že ho najdu v Prosperově knihkupectví.

Joanie mi pomohla naplánovat trasu přes město. Silver Lake mohlo být stejně dobře v San Franciscu, po tolika dálnicích se tam muselo jet. Autobus to vzal přes obytné čtvrti, přejel celý Santa Monica Boulevard a skončil v Sunset Junction. Nemusela jsem přestupovat. Jestli půjde všechno hladce, potrvá to hodinu a půl.

Mámě jsem řekla, že jdu k Joanie. Tam zajišťovaly celý dozor její pubertální sestry, zabedněné v pokojích. Chodila jsem tam v jednom kuse a nic hrozného se nikdy nestalo, a tak máma přestala volat Joaniině mámě a ujišťovat se, že je doma.

Než jsem vystoupala po schůdcích do autobusu, Joanie mě objala tak pevně, že mě div nezadusila. *Určitě to zvládneš? Pamatuj, že až autobus přejeđe Vermont, zbývají ještě dvě zastávky.*

Díky, mami, opáčila jsem sarkasticky a ona na mě vyplázla jazyk.

Autobus nebyl tak plný, jak jsem čekala. Našla jsem prázdnou řadu a posadila se k oknu. Na Santa Monica Boulevardu se plazil pomalý provoz – přeješli jsme tak z Beverly Hills do West Hollywoodu a špinavějších hollywoodských bloků. Vystoupila jsem na ulici Hyperion, zamířila k ukazateli na Sunset Junction a předstírala, že jsem dcera nějakého umělce nebo muzikanta, dítě, které v Silver Lake vyrostlo. Na vývěsním štítu nad knihkupectvím se tyčil Prospero, v pravé ruce hůl, v levé knihu, fialový plášť a bílé vlasy za ním vlály ve větru. Zastavila jsem se u průčelí obchodu a nahlédla dovnitř výlohou plnou knih. Dostala jsem trému, stejně jako vždycky, když jsem spatřila limetkově zelené stěny knihku-

pectví. Nikdo k tomuhle místu neměl takový vztah jako já, i kdyby sem třeba chodil každý týden, každý den. Nikomu jinému Billy nedovolil, ať si vybere knížku, jakoukoli knížku, a jenom tak si ji vezme, jako by tam čekala pouze na něj. Prudce jsem otevřela dveře, s jistotou, že Billyho uvidím a všechno se spraví.

Prosperovo knihkupectví nebylo velké, ale mělo tak vysoké stropy a velké rozestupy mezi policemi, že působilo prostorným, dokonce rozlehlým dojmem. Jedinečně vonělo, jinak než Billyho dům v Pasadeně, jinak než kterékoli jiné knihkupectví. Zemitost čerstvě nařezaného papíru smíchaná s pižmovým parfémem hezkých dívek, které do knihkupectví chodily, podbarvená jemnou vůní kávy, která skoro připomínala květiny.

Mirando? řekl Lee, když mě zahlédl u dveří. *To je ale milé překvapení. Je s tebou Billy?*

Myslela jsem, že je tady. Billyho kožená brašna se ale neválela pod židlí u kasy. Na stolku v kavárně nebyl jeho hrnek se zlomem San Andreas, který protínal Kalifornii jako jizva.

Cítila jsem na sobě Leeho pohled. Nechtěla jsem se mu podívat do očí, protože jsem už věděla, co mi poví.

Určitě je na cestě, řekl Lee. *Počkej, já mu zavolám.*

Lee pověděl paní, která pracovala v kavárně, ať mi dá, co budu chtít. Věnovala mi obrovskou čokoládovou sušenku a přitom na mě mrkla, jako kdyby to bylo naše tajemství. Odněsla jsem si ji ke stolu vzadu v koutě a dívala se, jak Lee za kasou mluví do telefonu. Letmo zvedl oči a všiml si, že ho pozoruju. Zkřivil obličej, jako by sváděl vnitřní boj.

Billy dneska přijít nemůže, řekl, když se posadil k mému stolu. *Pověděl mi, ať zavolám tvoji mámě. Už je na cestě.*

Ty jsi zavolal mámě? Hlavou mi probleskly všechny možné lži. Přijela jsem si pro poslední díl *Klubu na hlídání dětí*. Táta mi to dovolil. Byly to průhledné lži, které by mámu naštvaly ještě víc. Namluvila jsem jí, že jdu k Joanie, a potom jsem nasedla na auto-

bus do Silver Lake, když jsem nesměla jezdit autobusem ani po naší čtvrti. Šla jsem za strýčkem, ačkoli jsem věděla, že se hádají. Porušila jsem všechny její příkazy, do jednoho. Máma mě zabije. Dá mi zaracha na doživotí. To ale nebylo to nejhorší. Nejvíc mě zdrtilo, že mě Billy nechce vidět. Usilovně jsem se snažila nerozbrečet. Bylo mi dvanáct, takže jsem byla skoro v pubertě, takže jsem byla skoro dospělá. Na pláč jsem už byla moc velká.

No tak, řekl Lee, když si všiml, že brečím. Co kdybychom šli vybrat nějakou knížku? Chtěla bys?

Tak jo, řekla jsem, i když jsem si knížku vybrat nechtěla, žádnou, s Leem ne. Šla jsem za ním k regálu s literaturou pro mládež, kde hřbety obálek hrály jasnými barvami, ale přes slzy jsem neviděla názvy. Lee mi ukázal pár hororů – od R. L. Stinea a Christophera Pikea. Obvykle mi takové knížky nenabízel. Pokaždé jsem zavrtěla hlavou. Myslela jsem, že do maturity přečtu úplně každou knížku z Prosperova knihkupectví. Teď už jsem si nechtěla nikdy přečíst žádnou.

Lee musel jít obsloužit zákazníka. Protože jsem neměla knížku, vrátila jsem se k čokoládové sušence. Rozlámala jsem ji na kousky a ty jsem pak taky rozlámala na kousky, samým rozrušením jsem totiž ztratila chuť k jídlu.

Stoly kolem mě se vyprazdňovaly a zase plnily. Lee zůstal za kasou. Jednou za čas se postavil a zkontroloval, jestli jsem pořád v kavárně. Nebe začalo tmavnout a já dostala strach. Co když se máma tak naštvale, že si pro mě nepřijde?

Jako by to trvalo celé hodiny, ale potom konečně zacinkal zvoněk na dveřích. Zvedla jsem oči a spatřila mámu, jak prohledává očima stoly plné lidí. Zahlédla mě a obličej jí zaplavila úleva. Jakmile se naše pohledy střetly, zapomněla jsem, že se na ni zlobím, a vběhla jí do náruče. Vnímala jsem její teplo, sladkou šeríkovou vůni její pokožky, připadala jsem si jako dítě a nestarala jsem se, jestli nás někdo vidí.

Promiň mi to.

Políbila mě na čelo. *Jsem ráda, že jsi v pořádku.*

Tehdy jsem pochopila, že můj plán byl od začátku odsouzený k nezdaru. I kdybych Billyho v Prosperově knihkupectví našla, rozhodl se přece, že mi nezavolá zpátky. A já tady něco vyčítala mámě, když mě přišla zachránit ona, a ne Billy.

Když jsme jely po I-10, viděla jsem na mámě, že mi by nejradši pořádně vynadala za to, jak moc jsem byla hloupá – Silver Lake je nebezpečné a mohlo se to příšerně zvrtnout. Místo toho se ale zeptala: *Co jsi doufala, že se stane, kdybys tam Billyho našla? Neznělo to naštvaně, jenom zvědavě.*

Nevím, přiznala jsem. Chci, abyste se usmířili.

Když jsi dospělá, není to vždycky není tak jednoduché.

Proč ne?

Máma pevně sevřela volant. *Máme s Billym složitý vztah.*

O čem to mluvíš? Co se stalo, když jste se v noci tak pohádali?

Obrátila pozornost od silnice a podívala se na mě. Obličej jí zjihl. *To se moc těžko vysvětluje.*

A zkusíš to? Zadržela jsem dech. Dala jsem mámě šanci vylíčit mi tu hádku po svém. Byla jsem svolná uvěřit všemu, co mi o Billym řekne, ať by to bylo kdovíjak příšerné.

Máma přimhouřila oči, jako by špatně viděla provoz před sebou.

To bys nepochopila, jsi na to ještě moc malá. Řekla to jemně, ale spíš bych uvítala, kdyby to řekla příkře, jako by mi chtěla ublížit, a ne mě chránit. Nechtěla jsem, aby mě chránila.

Vyřešíte to? zeptala jsem se.

Popravdě nevím, řekla.

Ale věděla. Ať se mezi ní a Billym stalo cokoli, nedokázali si to odpustit, bylo to příliš. Řekli si něco, co nemohli vzít zpět. Kvůli té hádce o sebe přišli. Nebo o sebe možná přišli už před mno-

ha lety. Kdoví? Věděla jsem ale, ostře jsem cítila, že Billy ztratil mě. Už jsem nechtěla být jeho nejmilejší holčička. Nechtěla jsem slyšet, proč do Prosperova knihkupectví poslal mámu, proč za mnou nepřišel sám. I kdyby se příští neděli objevil, náš vztah by už nikdy nebyl stejný.

Na mých přáních nakonec vůbec nezáleželo, protože Billy se u nás doma příští neděli nestavil a tu další taky ne. Nevyzvedl si mě, nestrávili jsme odpoledne v Prosperově knihkupectví. Nevzal mě na žádná další dobrodružství.

Celé měsíce po jeho zmizení jsem hledala znamení, že se co nevidět vrátí. Místo indicií, které by mě k němu přivedly, jsem ale nacházela stopy po jeho nepřítomnosti. Emailové talíře, které nám Billy koupil v Pekingu, už nebyly vystavené v obýváku. Fotografii, na které jsme s Billym v akváriu, nahradila fotka, kde mě táta houpe na houpačce. Na nedělní grilovačce jsme jako moučník nemívali košíčky z kubánského pekařství v Glendale, které nám Billy vždycky nosil.

Začátkem střední jsem po Billym pátrat přestala. Stal se z něj někdo z rodinné minulosti, na koho jsem prakticky zapomněla. Když se konečně vrátil, nepomyslela jsem na něj nejmíň deset let. A tou dobou už byl po smrti.

Ale Billyho smrtí náš příběh neskončil. Teprve jí začal.

KAPITOLA DRUHÁ

Vždycky jsem věděla, že se mi Billy vrátí v podobě vodítka – jenom jsem netušila, že mu to potrvá šestnáct let.

V té době mi bylo dvacet sedm a žila jsem ve Filadelfii. Byla jsem nadšenou, možná až přehnaně zapálenou dějepisářkou. Právě jsem se sestěhovala s přítelem, který na naší škole taky učil dějepis pro osmou třídu, a poprvé vstoupila do neznámých vod společného bydlení. Zrovna skončil školní rok. Žákům jsme už oznámkovali a vrátili pololetní eseje o zrušení otroctví a podzemní železnici. Zapsali jsme konečné známky, a pokud si nějaký rodič nepostěžuje, oficiálně nám začaly letní prázdniny. Jay trval na tom, že to oslavíme mejdanem. Kolaudačkou, ačkoli v tom bytě bydlel už pět let a nové na něm bylo jediné to, že jsem tam teď bydlela i já.

Jay vyrážel nakoupit alkohol na náš velký večer. Pár bloků od bytu jsme měli státní obchod, ale on trval na tom, že podnikne půlhodinovou cestu do Delaware, kde mohl koupit dvoulitrové flašky nezdaněné levné whisky a vodky.

„Víš, že co ušetříš na daních, utratíš za benzín,“ přela jsem se s ním a mezitím se dívala, jak pobíhá po našem obýváku a hledá klíče.

„Jde o princip.“ Zalovil mezi polštářky na gauči. Jeho ruka se vynořila obalená drobečky brambůrek a žmolky, které setřepal na hromádku na konferenční stolek.

„To je nechutný,“ řekla jsem, jako by to nebylo samozřejmé. Jay mi poslal vzdušný polibek a dál doloval v gauči. Nakonec klíče vyhrabal a vítězně jimi zacinkal. „Víš, že přesně na tohle máme

háček u dveří.“ Ukázala jsem na mosazný háček s ptáčkem na vrchu, můj jediný příspěvek k zařízení bytu.

„Tak k tomuhle to tam je?“ škádlil mě Jay a stáhl mě na gauč. Přimkl si mě na klín a políbil mě na krk a na tvář. Představila jsem si ho, jak v prodejně alkoholu v Delaware plní nákupní vozík tolika plastovými lahvami, že z nich bude všem na večírku zle.

„Mohli bychom na víkend jenom tak vypadnout z města, zajet do srubu ve Vermontu, od všeho utéct.“

Jay mě pustil. Zůstala jsem mu na klíně. „Myslel jsem, že chceš slavit,“ řekl.

Pokrčila jsem rameny. Slavit chtěl Jay. Já jsem chtěla *chtít* slavit, ale na nezřízené celonoční chlastačky, jako měla být ta naše, jsem chodila málokdy, natožpak je pořádala. „Jenom mě to tak napadlo.“

Jay mě ze sebe zvedl a strčil si do zadní kapsy peněženku a klíče. „Bude to sranda,“ slíbil. Dal mi letmou pusou a vyrazil.

Ačkoli už jsem s Jayem bydlela tři měsíce, byt mi nepřipadal o nic víc můj než před tím, co jsem si naskládala oblečení do Jayovy komody a naplnila jogurtem a grilovaným kuřetem jeho ledničku, která jinak zela prázdnou. Byt zařídila Jayova matka, podle svého vkusu a představy toho, jak by měl bydlet svobodný dvacátník. Dala sem tmavý gauč, který schoval skvrny, kožená křesla, která se naštěstí nesklápěla, jednu stěnu pohltila televize a ostatní lemovaly tlumené abstraktní obrazy. Můj skromný majetek jsme uložili do malého skladiště. Starožitnou komodu, kterou jsem neprodala jako ostatní nábytek ze svého pokoje. Kamenný konferenční stůl, který moje matka koupila v sedmdesátých letech v New Yorku. Pár zarámovaných reprodukcí z Metropolitního muzea umění, které jsem si nechtěla pověsit na stěny nového bytu zase tak palčivě, aby mi to stálo za hádku s Jayem. Obrazy, které vybrala jeho matka, se mu nijak zvlášť nelíbily, ale urazilo by ji, kdybychom sundali malby, jež koupila od svých uměleckých přátel.

tel. Prohlásil, že bude jednodušší na byt nesahat, zbytečně nedělat vlny. Uvažovala jsem, jaké to asi je, žít v neustálém strachu, že člověk naštvě svou matku.

Vydala jsem se do kuchyně uklidit linku, aby na ni Jay potom mohl položit bedny s alkoholem. V rozházené hromádce u lednice ležela moje pošta, hlavně složenky a nabídky lekcí jógy, ale taky dva děkovné lístky od studentů, kteří se mi ledabylým písmem vyznávali, že jsem byla jejich nejoblíbenější učitelka a že budou navždy vzpomínat na náš výlet do Franklinovy tiskárny. Kromě nich tam byla ještě vycpaná obálka, na kterou někdo pečlivě vykroužil moje jméno – *Miranda Brooksová* –, elegantněji, než kdybych ho napsala vlastní rukou. Zpáteční adresa chyběla, ale orazítkovali ji v Los Angeles. Ohmatala jsem balíček. Byl tvrdý a hranatý, takže zjevně skrýval knihu. Máma mi nejspíš zase poslala malé překvapení, přestože písmo na vycpané obálce jí nepatřilo. Posílala mi něco v jednom kuse – snažila se příliš horlivě vynahradiť to, že se její jediné dítě rozhodlo žít na opačném pobřeží. Jednou mi od ní přišla kuchařka s recepty tak spleťtými, že jsem podle nich v životě nemohla nic uvařit. Jindy zase kniha rad, jak si levně zařídit byt, protože máma logicky předpokládala, že když se z Jayova bytu stal náš, tak si ho i společně zařídíme.

Rozlepila jsem obálku a vytáhla brožovanou knihu zabalenou do smaragdového papíru, hedvábného jako satén. Zepředu někdo lepicí páskou přilepil přání. Strhla jsem papír. Byla to divadelní hra, kterou jsem znala nazpaměť. *Bouře*. Máma mě pojmenovala po Mirandě, kterou považovala za nejctnostnější, nejkrásnější dívku v celé literatuře. Na obálce brožované knihy hrozila zbloudilá vlna převrhnout loď, která převážela krále a jeho družinu – včetně Prosperova bratra Antonia – domů z princezny svatby. Máma mi často posílala různá vydání knihy, jež mi dala jméno, když nějaké našla na aukci majetku nebo v antikvariátu. Vzácnou pozlacenou edici. Ilustrovanou verzi z padesátých let. Minia-

turní repliku ve tvaru přívěsku nebo brože. Tohle byl obyčejný paperback, jakých se tisknou tisíce – máminým dárkům se zrovna nepodobal. Jenže pokud ten balíček nebyl od ní, tak jsem netušila, kdo jiný by ho poslal.

Vytáhla jsem přání z obálky. Na přední straně byla nakreslená blondýnka, která lenošila na pláži a usmívala se na mě. Oči měla schované za slunečními brýlemi ve tvaru kočičích očí, rošťácky krátké vlasy jí rozcuchal poryv větru. Na bezmračném nebi nad ní stál písmeny bílými a lesklými jako její zuby vytištěný nápis *Malibu, Kalifornie*.

Vzkaz uvnitř přání mi toho neprozradil o moc víc.

Pochopení nás připravuje na budoucnost.

Nic jiného. Žádné „zdraví tě stará dobrá kamarádka, na kterou jsi úplně zapomněla“. Žádné „vždycky, když tu knihu vidím, vzpomenu si na tebe, s láskou tvůj tajný obdivovatel“. Žádná narážka na královu loď, odsouzenou k záhubě, kterou zpodobňovala obálka, ani na Prospera a jeho čarovný ostrov. Jenom ta významná věta, napsaná inkoustem tak tmavým, že pořád vypadal mokře.

Pochopení nás připravuje na budoucnost. Tu větu jsem už někde slyšela. Neřekl to táta? Sedělo by na něj, že se zapomněl podepsat. Kdyby mi byl adresoval nějaké rčení o tvrdé práci nebo Rooseveltův citát, předpokládala bych, že přání poslal on. Takovéhle otcovské rady ale zrovna neudílel. Běžnější navíc bylo, že se na máminy dárky podepisoval taky. Možná to byl verš z nějaké písničky, otrěpané moudro z čínského štěstíčka nebo známá prűpovídka z jedné z těch ezoterických knih, které napůl z legrace citovala Joanie. Slovo *budoucnost* jsem však neslyšela Joaniiným chraplákem, ale jako něžnou ukolébavku. Hlubokým, snovým hlasem, který měl konejšit. Jenže místo toho mě pronikavě zasáhl stesk a lítost.

Třeba to byla Prosperova replika, i když postrádala Shakespearův ráz. Něco takového Prospero ale mohl říkat publiku při posledním sbohem. Prolistovala jsem text. Epilog nikdo neoznačil, zato však podtrhl Prosperova slova v druhé scéně hry, když vypráví Mirandě, jak je jeho bratr vyhnal z Milána.

Nadešel čas a musíš slyšet víc. Pomoz mi z toho magického pláště. Tady lež, kouzelná má moci, tak.

Posaď se ke mně, musíš vědět víc.

Musíš vědět víc. Pochopení nás připravuje na budoucnost. Kdyby to nemělo podobné téma, byla bych si myslela, že si tenhle úsek předchozí vlastník knihy podtrhl jenom tak, ale Prosperova slova, ta věta z přání... Nějak spolu souvisely. Ale jak asi?

Zadala jsem větu z přání do vyhledávače na telefonu. Vyjelo mi pár set úvah o vzdělání a náboženství, ale přesně se neshodovalo nic. Narážka na *Bouři* to nebyla. Podle všeho to nebyl žádný známý citát ani rčení. Stejně jsem ale věděla jistě, že už jsem to slyšela.

Strčila jsem divadelní hru do komody a přilepila přání na lednici, protože jsem doufala, že mi plážová scéna osvěží paměť. Myla jsem linku a ženina šťastná tvář mě přitom pronásledovala. Sice měla oči zakryté brýlemi, ale stejně pozorovala každý můj pohyb. Když jsem zvedla hlavu, čekala jsem, že se bude tvářit jinak. To se samozřejmě nestalo, a jak jsem tak párkrát letmo mrkla na její větrem povískané vlasy a nicneříkající úsměv, přepadl mě pocit, že ví něco víc než já.

Za soumraku už jsme byt připravili na oslavu. Pár našich kolegů, Jayových kamarádů z fotbalu a mých přátel z vysoké dorazilo brzy se saláty, kuskusem, kuřetem a dortem.

Usadili jsme se na podlaze v obývacíku se sklenkami vína po boku a papírovými talířky na klíně. Hovor se čile rozproudil. Takový večírek by se mi zamlouval víc jenom s blízkými přáteli, u kterých si člověk nemusel lámat hlavu, jak skončili u něj doma. Seděla jsem mezi Jayem a učitelem výtvarky. Jay na naší střední dělal fotbalového trenéra, a když se před pár měsíci mateřská dovolená učitelky Anne protáhla na neurčito, jmenovali ho druhým dějepisářem pro osmou třídu. Než se přidal do mých řad, vídávala jsem ho zdálky. Neušlo mi, jak se mu pod sportovními šortkami rýsuje svalnatá lýtka, jak ostře hvízdá na píšťalku, aby kluci dávali pozor. Byl pohledný konvenčním způsobem, který mě normálně nepřitahoval, ale sršel magnetickou energií a učitelky všech věkových kategorií se chichotaly, když je pozdravil. Měl tak mocné charisma, že se škola zoufale snažila si ho udržet. Nabídl mi místo učitele americké historie pro osmou třídu, přestože vystudoval ekonomii a ještě nikdy neučil. Dostala jsem za úkol ho zaučit, což vyžadovalo neočekávané množství lekcí dějepisu. Po večerech a víkendech jsem ho doučovala a vykládala mu o federalistech a Jeffersonových republikánech, sporných volbách v roce 1800, duelu mezi Hamiltonem a Burrerem. Přihloupě se culil, když jsem mu vysvětlovala, jak každý kandidoval sám za sebe a ten na druhém místě se stal viceprezidentem, bez ohledu na stranickou příslušnost. Obvinila jsem ho, že neposlouchá, a on řekl: *Jsi tak vášnivá. Je to rozkošný*, a já jsem se potom taky přihloupě uculila a brzy nezůstalo jenom u culení.

Čekala jsem, že budeme náš vztah držet pod pokličkou a na chodbách se zdvořile zdravit, jako bychom se nikdy neviděli nazí, až nám to tajnůstkářství začne připadat jako mechanická rutina. Ukázalo se, že Jay má i jiné přednosti než atletické nohy a přátelský úsměv. Mluvil o fotbalu, jako by to bylo umění, metafora života. Každého ve svém – teď už v našem – okolí znal jménem, postarší paní Petersové pomáhal vynést nákup do bytu ve třetím patře

a kamarádovi Trevorovi venčil jeho voříška, když se Trevor nestihl vrátit včas z práce a pustit ho ven. Měl blízký vztah s rodiči a nikdy neztrácel trpělivost se svojí matkou. Kdykoli mu koupila košili s límečkem, tvrdil, že se mu líbí, přestože na ni ve skříni sedal prach, a její unylé obrazy si věšel na svou – teď už naši – zeď. Byl si blízký i se sestrou, která bydlela o pár bloků dál a v tuhle chvíli seděla proti nám, flirtovala s jedním mým kamarádem z vysoké a přitom po nás s Jayem úkosem pokukovala – ještě si na naše partnerství tak docela nezvykla.

„Jakej byl tvůj poslední den?“ zeptala jsem se Jaye. Nechtěla jsem mluvit o škole, ale pořád jsem se učila, jak se k Jayovi chovat ve společnosti. Trávili jsme spolu tolik času sami, že jsem si musela připomínat, že na něj před ostatními nemůžu jen tak skočit a všechno z něj vydolovat, až se bude červenat.

Jay mi začal popisovat poslední den školy. Připravil žákům chytrě vymyšlenou detektivní hru, která je nejspíš bavila víc než moje hodina o Abrahamu Lincolnovi. V tomhle byl mezi námi rozdíl. Jay věděl, jak si je získat. Já věděla, jak je naučit něco, co možná dnes nedocení, ale za pár let je to osloví – alespoň jsem v to doufala. Bez téhle slepé naděje se učit nedá. Jay si začal hrát s mojí kudrnou a já ho políbila na tvář, testovala jsem, jaké to je, projedovat mu náklonnost před přáteli a kolegy. Ten polibek byl fyzickou obdobou změny vztahového statusu na Facebooku, prohlášení, které možná nebylo úplně neodvolatelné, ale nedalo se ani smazat.

Kolem jedenácté se začali trousit neznámí. Kamarádi kamarádů kamarádů – Jay je všechny přivítal. S chlapy v baseballových čepicích si plácal a dívky v přiléhavých zářivých tílkách, které jsem viděla poprvé, zase objímal. Dovedla jsem si představit, o čem si tak povídá s těmi vysokými svalovci. Nejspíš dopodrobna probírají sobotní ranní fotbalovou ligu a běhují nad poslední prohrou Phillies. O čem se ale baví s těmi dívkami, jsem si představit nedo-

kázala. Pokoušela jsem na ně moc necivět. Jayova sestra mě ale nachtýkala a na tváři se jí objevil nezaměnitelný úšklebek.

Jak se tak v našem bytě shlukovalo čím dál víc cizích lidí, v obýváku se udělalo nesnesitelné vedro. Někdo tak zesílil hudbu, že se nedalo mluvit, nedalo se myslet, dalo se jenom tancovat. Stála jsem u zdi s Jayem a dívala se, jak se hejno zářivě oděných dívek nenuceně vlní do elektronického rytmu. Páry do sebe při tanci narážely a šplíchaly pivo na naše parkety. Z Jayova těla sálala touha a já se v něm chtěla ztratit, zajít za roh a zapadnout do našeho soukromého doupěte. Jay poklepával nohou o podlahovou lištu a zeptal se, jestli si nechci zatancovat.

Přitočili jsme se ke skupince dívek a uvědomovali si jejich plavnost. Taky jsem se pokoušela být plavná, ale při tanci jsem pokaždé příliš ostře vnímala, že mi mozek vysílá do těla příkazy a moje nohy je nedovedou plnit. Jay taky nebyl dobrý tanečník a smáli jsme se, jak příšerně jsme nemotorní, a pomalu jsme se k sobě přibližovali, až jsme si rytmus přivlastnili a naše touha se sjednotila.

V kapse mi zavibroval telefon. Obyčejně bych ho ignorovala, ale zlobil nám bzučák, přestože jsem už nesčetněkrát volala domovníkovi, ať ho opraví, a já nechtěla, aby nějaký můj kamarád zůstal trčet venku. Jakmile jsem spatřila, že volá máma, okamžitě jsem věděla, že něco není v pořádku. Mluvily jsme spolu ráno. Dala mi recept na koktejl Brown Derby z čerstvě vymačkaného grapefruitu a já neměla to srdce jí říct, že by ho pro mě a moje vrstevníky, co holdují levnému pivu, byla škoda. Sice jsme spolu často mluvily víckrát než jednou denně, ale na večírek by mi nevolala, kdyby se něco nestalo.

Ukázala jsem telefon Jayovi, aby viděl, že volá máma, a domlouvali jsme se posunky. Pokrčil rameny a zeptal se tak, jestli je všechno v pohodě. Mávla jsem rukou nad starostí, kterou jsem cítila, a naznačila, že vyklouznu ven. Prodrala jsem se proti proudu lidí ven z bytu.

„Co se děje?“ zeptala jsem se, jakmile jsem vyšla na schody.

„Promiň, že tě ruším na večírku.“

„Je všechno v pohodě?“ Posadila jsem se na vrchní schod.

„Říkala jsem si, že bys to chtěla vědět. Měla bych špatný pocit, kdybych ti to nepověděla hned, protože jsem si myslela...“

„Mami, co se stalo? Děsíš mě.“

„Zrovna mi volali. Kvůli Billymu.“ Všechen alkohol, co mi proudil v žilách, mě udeřil vahou toho jména. Strýček Billy. Znenadání se mi hrozně zatočila hlava. Nevzpomínala jsem si, kdy se o něm máma naposledy zmínila. Nevzpomínala jsem si, kdy jsem na něj naposledy pomyslela. Už jsem věděla, co řekne, ale čekala jsem, až mi to poví sama.

„On... on zemřel. Dneska odpoledne,“ řekla roztěkaně, jako by si vzala sedativum, a možná taky ano. Hlas měla nepřírozezně klidný.

Zamlženým mozkiem mi probleskla vzpomínka na to, jak Billy seděl za volantem auta, potom co mě naposledy hodil domů. Když odjížděl, tak se usmíval, ale nějak moc zešíroka, nejspíš. Pokoušela jsem se vybavit si šťastnější okamžik, třeba jakou měl radost, když mi dřív toho dne koupil psa, nebo jak se tvářil, kdykoli jsem vyluštila jeho hádanky. Místo toho jsem dál viděla ten nucený úsměv, když mi naposledy mával na rozloučenou, jak se mu přede mnou nepodařilo skrýt smutek.

„Ach, mami.“ Nevěděla jsem, co říct. Nedovedla jsem si představit, jak se cítí. I když spolu nemluvili šestnáct let, stejně ji to určitě zdrtilo.

„Měla bych tě nechat, ať se vrátíš na večírek.“

„Ne, mami, je to jenom mejdan.“

„Běž se bavit. Brzo si popovídáme, jo?“

„Mami,“ řekla jsem, než zavěšila. „Moc mě to mrzí.“

„To mě taky,“ odpověděla.

Zůstala jsem na schůdcích a dívala se, jak její číslo bliká na dis-

pleji, až zmizelo. Byla parná noc. Devět let ve Filadelfii, a stejně jsem si ještě nezvykla na tu vlhkost, na to, jak se drží i po západu slunce. Vzpomněla jsem si na poslední rozhovor o Billym, který mi utkvěl v paměti. Máma mi řekla, že neví, jestli si to vyříkají, a taky že ne. Jistě jsem se jí na Billyho ptala i potom, ale ona mi dala jasně najevo, že je to duch, a vymazala ho ze všech historek z dětství. Vyhýbala se Temescal Canyonu, kam jsme spolu my tři chodili na výlety, i malebným plážím v Malibu, které měl Billy nejradši. Nakonec jsem se na něj zřejmě přestala ptát. Billy sice zemřel až teď, ale nás opustil už před lety. Stejně jsem jeho ztrátu intenzivně pociťovala. A poznala jsem, že máma taky.

Za dveřmi zaduněly Jayovy kroky, jak se blížil ke dveřím. Ulevilo se mi, že se mě vydal hledat, ale nebyla jsem připravená to prožívat s ním.

„Co ty tady?“ zeptal se a věnoval mi úsměv, ze kterého na mě pokaždé šla závrať, jenže teď na mě šla ještě větší závrať z toho, co mi řekla máma, z toho, že jsem po tak dlouhé době znovu myslela na Billyho. Úsměv Jayovi zmizel z tváře. Opřel se o rám, jako by pózoval pro outdoorový katalog. „Copak je?“

„Umřel mi strýček.“

„Do prdele.“ Jay se posadil na schod a přivinul si mě k sobě. „Máme všechny vyhodit?“

„Ne, nechci, aby o tom všichni věděli. Ale... neviděla jsem ho už asi šestnáct let. Nemůžu uvěřit, že umřel.“ Pořád mi to připadalo neskutečné.

„Můžu spustit požární hlásič. Škrtnu zápalkou pod postřikovačem a všichni rázem vypadnou.“

Nuceně jsem se zasmála. „Žádný postřikovače nemáme.“

„Pravda, a co třeba podpálit odpadkovéj koš? Nic nebezpečného.“

Můj úsměv začal být napjatý. „Prosím, nepodpaluj byt. Vážně, jenom na to zatím nechci myslet.“

Nezdálo se, že jsem Jaye přesvědčila, ale zvedl mě ze schůdků a vedl mě nahoru. Než jsme vešli do bytu, objal mě.

„Stačí říct a všichni půjdou,“ slíbil.

Ale jakmile jsme se vrátili dovnitř, jeden z Jayových kamarádů ho nalákal do svého kruhu hutným příslibem brka. Stěny se začaly potit. Náš gauč a konferenční stůl někdo odsunul ke zdi, a zvětšil tak taneční parket. Z druhé strany pokoje mě zahlédla stará spolubydlící a zavlekla mě na parket, kde se spojovala těla, kolébala se v rytmu hudby a proplétala údy.

Nemohla jsem přestat myslet na Billyho, na honby za pokladem, které mi pořádal u nás na dvorku, na dobrodružství, která jsme spolu podnikali v parcích a na plážích Los Angeles, na dárky, které mi vozil z ciziny – šperky z korálek z jižní Ameriky a elektroniku z Japonska. Lámala jsem si hlavu, kam asi přišly, jestli jsou pořád u našich doma, nebo je máma už dávno vyhodila.

Pas mi obemkly Jayovy paže a pohupovaly mě skoro do rytmu. Pokoušela jsem se s ním sladit, ale rozptylovala mě mámi-na slova – *to mě taky* –, jak rychle zavěsila, než odhalila hloubku svého smutku.

A tak náhle, jak se Jay objevil, se zase vypařil, do vzdáleného kouta pokoje, kde se strhl povyk, protože se něco rozbilo. Napodobovala jsem pohyby lidí kolem a údy mi přitom ztěžkly. Jay se skrčil, zvedl to, co spadlo, a v náručí to nesl do ložnice. Písnička skončila a páry, které mě obklopovaly, při čekání na další tancevaly v rytmu opilých rozhovorů. Pevně jsem zavřela oči a viděla Billyho a jeho rozpolcený úsměv. Jak mi to říkal, když jsem byla malá? „Moje báječná holčička?“ Ne, „moje nejmilejší holčička“. *Tady je moje nejmilejší holčička*, říkával a pak se mnou vždycky odfrčel na nějaké dobrodružství.

Hudba se zase spustila. Pokoušela jsem se nechat strhnout rytmem pokoje, ale ztratila jsem se ve vzpomínkách na Billyho a jeho přednášky o geologii a biologii a evoluci, maskované jako dobro-

družství. Naučil mě skoro všechno, co jsem o světě věděla, o tom, jak se posouvá a sráží a vyvíjí, jak zemské pohyby formují naše životy. Přestala jsem se hýbat a otevřela oči. Samozřejmě. Jak to, že mi to došlo až teď? Nohy mi ztěžkly jako olovo, ale přinutila jsem je k chůzi a protlačila se mezi vířícími páry do kuchyně. Blondýnka na přáníčku se na mě z lednice pořád usmívala, jenže já už věděla zrovna tolik, co ona. *Pochopení nás připravuje na budoucnost.* Tohle řekl Billy. Pověděl mi to po mém prvním zemětřesení.

KAPITOLA TŘETÍ

Ráno vypadaly pozůstatky včerejšího mejdanu, jako by je někdo naaranžoval. Na podlaze obýváku se halabala povalovaly kelímky, na opěradle gauče ležela fedora, někdo nechal zapnutý přehrávač, potom co skončila hudba, a teď se z reproduktorů ozýval šum. Už se udělalo horko a vlhký vzduch odporně páchl rozlitym pivem a cigaretovými nedopalky.

„Smrdí to tady jako v domě studentského spolku.“ Jay oškli-
vě zachrchlal.

„To nemůžu posoudit.“ Na Pennu jsme několik spolků sice měli, ale já si radši vychutnávala víno ze džbánku s ostatními členy historické revue a vymýšlela pijácké hry o prezidentech a hlavních městech států. *Ty jsi ale šprtka*, prohlásil Jay hrdě, když jsem mu popsala svoji verzi vysokoškolského flámování.

„No tak, šprtko,“ flirtoval. „Koupím ti brunch.“

Zašli jsme do podniku, který jsme si rychle oblíbili. Stoly na chodníku byly beznadějně plné, zato v potměšlém chládku jídelny neseděl skoro nikdo.

Jay objednal dvě Bloody Mary. Pohled na červenou tekutinu se třípytkami pepře mě prudce uhodil do žaludku. Jay ji do sebe kopl v několika vteřinách a nevzpouzel se, když jsem svůj drink posunula k němu. Přestože jsem se v noci dozvěděla o Billyho smrti a dopřála si moc piva, zato málo spánku, takže mi v hlavě bolestivě bušilo, stejně jsem nemohla setřást pocit vzrušeného očekávání. Jistě nebyla náhoda, že mi Billy před smrtí něco poslal. A jakmile Billy nastražil jedno vodítko, vždycky následovala další. Našla

jsem v kabelce přání a poslala ho Jayovi přes stůl. Utřel si ruce a potom přání opatrně vyndal z obálky.

„Je od strýčka, přišlo mi včera,“ vysvětlila jsem.

„Co má tohle znamenat?“ zeptal se, když si přečetl, co stojí uvnitř.

„Tohle mi řekl po mém prvním zemětřesení.“

Tu noc jsem si přesně vybavovala – byla to jedna z mých prvních živých vzpomínek. Rodiče si spolu vyšli a Billy mě hlídal. Zůstali jsme dlouho vzhůru a dívali se na *Návrat do země Oz*. Měla jsem ten film zakázaný, ale Billymu jsem to neřekla. Ne že by se tedy vůbec ptal, jestli jsou šoková terapie a démonický Oz vhodné pro čtyřletou holčičku. Jen co začala hrát zlověstná hudba, věděla jsem, že mě čeká bezesná noc. Když mě Billy dával do postýlky, neřekla jsem mu, ať nechá rozsvíceno, přestože mi světlomety aut vyrývaly do stěn nestvůrné stíny skřetího krále. Převalovala jsem se ze strany na stranu a brzy se začala chvět podlaha. Trofeje na mojí knihovničce se rozdrncely. Skřetí král si podrobil můj pokoj a proměnil stěny v kamenné chrlice a šotky, kteří si na mě brousili zuby. Zaječela jsem. Pokoj se otrásal dál. Zaječela jsem hlasitěji. Když Billy otevřel dveře, knihovničky už se přestaly hýbat, ale přísluhovači skřetího krále pořád číhali ve stínech na stěnách.

Billy se posadil na mou postel a promnul mi záda. *Bylo to jenom malé zemětřesení*, řekl. Zkusil rozsvítit, ale vypnuli proud. Obrátil se k odchodu. Zakřičela jsem na něj, ať zůstane. *Hned se vrátím. Jenom musím najít baterku.*

Žadonila jsem, ať neodchází, a on se přestal shánět po baterce a lehl si vedle mě na úzkou dvojpostel. Kdykoli jsem začala podřimovat, ucítila jsem, jak vyklouzl z postele, a úpěnlivě ho prosila, ať nikam nechodí. Nakonec to vzdal a usnul vedle mě.

Ráno mi pokoj zalévalo slunce a Billy byl pryč. Hledala jsem stopy po zemětřesení. Billy měl pravdu. Bylo malé. Nic sebou necuklo tak prudce, aby se to pohnulo nebo rozbilo.

Cukrová vůně mě dovedla do kuchyně, kde lil Billy těstíčko na pánev a máma obracela lívance.

Ale no tak, pověděl Billy mámě, vypadá to úplně jako ptáček.

Jen ti říkám, že by ses měl radši držet svého kopyta, škádlila ho máma.

Co? Myslíš, že bys to zvládla líp?

Radši mě moc nepokoušej.

Do toho, ségra.

Máma nalila těstíčko na pánev a Billy se zasmál, když spatřil její výtvar.

Co to děláte? zeptala jsem se a oni se s úsměvem svorně otočili.

Děláme naší nejmilejší holčičce snídani, řekl Billy, zvedl mě do vzduchu a donesl mě ke stolu.

Jsi moje statečná holčička. Máš za sebou svoje první zemětřesení. Máma mi dala pusu na temeno hlavy a položila přede mě talíř s lívanci. V těstíčku bylo napsáno *Túdle*.

Později toho dne mi Billy zaklepal na dveře pokojíčku s hádankou.

Někdy jsem přírodní, jindy zase zábavní. Má mě každý národ a každá čtvrť, přečetl, když rozvinul ruličku papíru.

Co to je? vyhrkla jsem.

Určitě na to přijdeš, jenom se pořádně zamysli.

Během jízdy jsem ho přemlouvala, ať mi to prozradí.

Kam jsme jeli na tvoje narozeniny? zeptal se Billy konečně a pozoroval mě ve zpětném zrcátku.

Do Disneylandu.

A co je Disneyland? Zábavní... Začíná to na P. Nic tě nenapadá? Parrr–

Park, vykřikla jsem.

Billy zastavil na parkovišti na úpatí Malibu Bluffs Parku, kde byla k ceduli s názvem parku připevněná obálka. Stálo na ní moje jméno. Uvnitř na mě čekala hádanka.

Z čeho se dělá oranžáda?

Z čeho? zeptala jsem se Billyho.

Z citronů?

Ne!

A co z malin?

Ne!

Tak z čeho?

Z pomerančů! vykřikla jsem.

Na nejbližším piknikovém stole ležel osamělý pomeranč. Pod ním jsem našla loupací nůž a instrukce, ať oloupu kůru po velkých kusech. Pevně jsem nůž popadla, Billy mě držel za ruku a společně jsme pomerančovou kůru rozryli jako skládačku.

Dělej, jako že je každý kus deska. Vzal podivně tvarovaný kousek kůry. *Ne deska, kterou si přehráváš na gramofonu, ale tektonická deska, ze kterých se skládá zemská kůra. Tohle je plášť.* Zatočil s pomerančem v pravé ruce. *Spodní plášť. Tvoří ho tekutina, stejně jako tenhle pomeranč. Ale copak to tady máme* – Billy zprostřed pomeranče vytáhl papír a rozvinul ho. Stálo na něm další vodítko.

Můžeš si ze mě postavit hrad, ale písek nejsem. Můžeš si ze mě vyrobit panáčky, ale papír nejsem. Můžeš si ze mě uplácat dort, ale těsto nejsem.

Sledovala jsem Billyho pohled úplně na kraj piknikové louky, kde se pod lavičkou skrývala piksla s plastelínou. Společně jsme odklopili víko a našli seznam instrukcí, na složeném papíru na kouli z modrého tmelu.

První krok: rozválet plastelínu do plochého kruhu.

Druhý krok: obalit jím pomeranč. Z pomeranče se stala modrá koule.

Tohle je svrchní plášť, vysvětlil Billy.

Třetí krok: obalit kůru kolem plastelíny. Kousky puzzle z kůry do sebe kolem pomeranče přibližně zapadly.

Billy k sobě přisunul dva kousky kůry. *Desky se neustále pohybují. Pohybují se velmi, velmi pomalu. Cítíme jejich pohyb jenom při zemětřesení.* Kousky se srazily a na okrajích kůry vlnovitě vyhřezla modrá plastelína. *Když se desky takhle přiblíží, vznikají hory a sopky.* Odsunul od sebe kousky kůry a modrá vrstva pod nimi se roztáhla. *Když se desky oddálí, vznikají brázdy, ze kterých se pak na zemi stanou jezera a řeky.* Billy o sebe třel dva kousky kůry, až se zarazily. *Okraje desek jsou nerovné, takže se někdy zaseknou. Těmhle okrajům se říká zlomy. Když se do sebe takhle zaklesnou, vzniká obromně napětí.* Dál je třel o sebe, až sjel jeden kousek pod druhý. *Když je napětí moc velké, sklouznou. A takhle třeba vzniká zemětřesení.*

Čtvrtý a poslední krok nás nabádal, ať vylezeme na nejvyšší vrchol, který najdeme. Vyšplhala jsem za Billym na prudký svah. Z vrcholku jsme viděli Pacific Coast University za Pacific Coast Highway. Zírala jsem na hlaveň Billyho prstu, zatímco mi naznačoval, jak se pepperdinská vyvýšenina v průběhu věků posunula nahoru a na západ od pevniny, na níž jsme teď stáli.

Támhle se stalo to zemětřesení? zeptala jsem se.

Podél stejného zlomu.

Takže klidně může být i tady? Obrnila jsem se a čekala, že se začne trást země. Billy se zasmál.

Dotřesy můžeš cítit ještě pár dní. Kdyby se ti to stalo, jenom si vzpomeň, že tak silné jako to zemětřesení včera v noci už nebudou. Billy mě chytil za ramena a podíval se mi do očí. *Zemětřesením nedovedeme zabránit, ale nemusíš se bát. Po každém zemětřesení vědci jako já posoudí škody a díky svým poznatkům postaví pevnější budovy a mosty, aby v budoucnu škody nebyly tak velké.*

Takže zemětřesení potřebujeme? zeptala jsem se.

Dá se to tak brát. Potřebujeme se z nich poučit. Pochopení nás připravuje na budoucnost. Pamatuj si to. Jedině to nás ochrání.

„Vzpomínám si, jak jsem celý týden doufala, že bude dotřes, ale žádný jsem necítila,“ pověděla jsem Jayovi. „Billy zkrátka ze všeho udělal dobrodružství.“

Jay mi vrátil přání. „Já to nechápu. Proč ti to připomínat teď, když umřel?“ Otřel si koutky pusy a mrkl na moje jídlo, kterého jsem se sotva dotkla. Ukázal na moje vajíčka a já přikývla a vyměnila svůj téměř plný talíř za jeho prázdný.

„Připravil mi další dobrodružství.“ Sáhla jsem do tašky, vytáhla *Bouři* a otevřela ji na druhé scéně prvního dějství, kde Prospero vypráví Mirandě o své minulosti. Přejela jsem podrženou větou prstem. *Posaď se ke mně, musíš vědět víc.* „Nic jiného nepodtrhl.“ Vylíčila jsem Jayovi Prosperův příběh. Krutý bratr Antonio Prospera zradil a zmocnil se jeho království, zatímco se Prospero pilně věnoval studiu magie. S královou pomocí Antonio vyhnal Prospera a malou Mirandu na moře.

„Ty se jmenuješ po Shakespearovi?“ zeptal se Jay.

„To jsi nevěděl?“

„*Bouře* není zrovna moje parketa.“ Prolistoval hru, jako by to snad byl nějaký manuál, jak mě líp pochopit. „Tak co tvůj strejda chce, abys věděla?“

„Když mi bylo dvanáct, hrozně se pohádal s mojí mámou. Něco mu provedla, nebo si to alespoň myslel. Nejsm si jistá. Myslím, že mi chce pomocí Prospera povědět, co se stalo.“

„Mirando,“ řekl uvážlivě, „když ti umře někdo blízký, můžeš z toho mít v hlavě pěkný zmatek.“

„Co tím chceš naznačit?“ Kéž bych to neřekla tak defenzivně.

„Nemyslíš, že se možná snažíš dát strejdově smrti nějaký význam?“ Jay mě pohladil po tváři. Měl sevřené rty a tvář plnou soucitu.

„Já strýčka znám,“ prohlásila jsem. Ale opravdu jsem ho znala? Neviděla jsem ho šestnáct let. Vůbec jsem netušila, jak žil po nás, jestli si založil vlastní rodinu, jestli dál bydlel v Pasadeně.

Ale stejně, to přání, co mi poslal, *Bouře*... Věděla jsem, že mě někam vede.

Servírka přinesla účet a Jay z kapsy vydoloval dost zmuchlaných bankovek na zaplacení.

Venku na nás zaútočila vlhkost. Stáli jsme ve dveřích a nechali oči, ať přivyknou oslňujícímu odpolední.

„Kvůli čemu se tvoje mamka a strejda pohádali?“ zeptal se Jay.

„Strýček propásl moji narozeninovou oslavu, ale bylo v tom něco víc. Jenom nevím co.“

„Máma ti nikdy neřekla, co se stalo?“

„Přestali jsme o Billym mluvit. Jako by nikdy neexistoval.“

„To je smutný.“

„Co se dá dělat.“ V každé rodině se o něčem nemluví. My nemluvíli o Billym. Nesešlo na tom, jestli to bylo smutné, nebo ne.

„Pověděla jsi mámě o tom přání?“ Nelíbil se mi Jayův pohrdivý tón.

„Jenom ji to rozruší,“ řekla jsem.

„Měla bys jí to povědět,“ trval na svém.

„Neříkej mi, prosím tě, jak se mám chovat ke svojí mámě,“ odsekla jsem. „Viděl jsi ji jenom jednou.“

Když mě naši posledně navštívili ve Filadelfii, všichni čtyři jsme zašli na večeři. Nad malými talířky mluvil Jay s tátou o baseballu a s mámou o koncertech, které měla její dívčí kapela na South Street v sedmdesátých letech. Po večeři jsme se pomalu procházeli po dlážděných ulicích Old City a máma na celé kolo zazpívala písničku svojí kapely, která měla nejbliž k hitovce. K tomuhle vzácnému vystoupení jí dodaly kuráž dva bourbony, co si objednala, aby na Jaye udělala dojem. Hlas měla zahleněný alkoholem, ale stejně byl tak hedvábný, že mi z něj na pažích naskočila husí kůže.

Zastavili jsme se a zatleskali jí a kolemjdoucí jakbysmet. Takhle Jay viděl moji mámu, jako impulzivní ženu, která pije whisky

a zpívá, kdykoli se jí zachce, ale mylil se. Jenom to hrála, protože věděla, že se tak Jayovi zalíbí.

Jay okopával chodník. Zjevně jsem ho naštvála.

„Já to tak nemyslela.“

Přítáhl si mě k sobě a já ho taky objala a pokoušela jsem se ignorovat hryzavé zklamání, že se nebudeme dál hádat.

Pustila jsem se za Jayem zpátky do našeho bloku, ale ještě jsem nebyla připravená vrátit se do smradlavého, špinavého bytu. Řekla jsem Jayovi, že se půjdu projít, a on předstíral, že ho neranilo, že chci být sama.

Na Walnut Street jsem zabočila k řece. Z vlhkého, horkého vzduchu mi na těle vyvstaly krůpěje potu, stékaly mi po stehnech a sbíraly se za koleny. Ze schodů na Great Plaza jsem se dívala, jak se po cestě podél řeky Delaware prohánějí běžci a jezdci na inlajnech. Našla jsem v kabelce telefon a vyhledala si: „Billy Silver, Los Angeles, seismolog, úmrtní oznámení“. Už mě nenapadalo, co o něm ještě připsat. *Los Feliz Ledgeru* to ale stačilo – ráno mu vydal stručný nekrolog. Popisoval ztrátu Billyho Silvera, losangeleského rodáka, seismologa a lovce zemětřesení, majitele místní stálice, Prosperova knihkupectví. Úmrtní oznámení zahrnovalo i chmurný citát vedoucího prodejny, který slavnostně sliboval, že v knihkupectví budou jeho památku navždy ctít, a uvádělo, že pohřeb se koná v úterý odpoledne na hřbitově Forrest Lawn.

Prosperovo knihkupectví. Mělo mi to secvaknout, hned jak mi došlo, že mi tu *Bouři* poslal Billy. Pokud odkazoval na hru, odkazoval samozřejmě i na svoje knihkupectví, kde jim byly knihy dražší než celé vévodství a kam mě jakou malou odpoledne nesčetněkrát vzal a pověděl mi, ať si vyberu knížku, jakoukoli knížku. *Bouře*, kterou mi Billy poslal, měla nějakou spojitost s jeho knihkupectvím.

Vytáhla jsem *Bouři* z kabelky a znovu si přečetla příběh, který Prospero vyprávěl Mirandě. Musel jí vyložit, jak je jeho bratr

zradil, aby pochopila, proč Prospero vyčaroval bouři, jež Antonia uvěznila na ostrově. Billy mi žádnou hádanku neposlal už mnoho let, ale přesto jsem jeho šifrované zprávy pořád uměla číst. *Musíš vědět víc*, řekl Prospero. *Pochopení nás připravuje na budoucnost*, řekl Billy. Stejně jako Prospero mi chtěl i Billy vyprávět o zradě, o události, která ho vykázala z naší rodiny. A jako Prospero, i Billy naplánoval svůj návrat. Neoháněl se kletbami a zaříkadly, ale kouzlem svých vodítek, svých dobrodružství, která mi vymýšlel, když jsem byla malá. Teď už jsem dítě nebyla. Ale stejně se mě zmocnilo vzrušení, které mě s Billym popadlo vždycky, rozjaření z první hádanky, která mě pokaždé vedla k další indicii. Tentokrát mělo to nadšení jinou, hořkosladkou příchuť. Billy už se mi nikdy znovu neozve. Dostala jsem poslední příležitost dozvědět se příběh, který mi máma nikdy nechtěla říct, pravdu o tom, co mezi ně vehnalo klín.

Příští dva měsíce a půl jsem měla úplné volno, takže jsem si rezervovala pondělní let, abych byla doma včas na Billyho pohřeb. Musela jsem na něj jít. Nejen proto, že jsem chtěla najít další vodítko. Bylo to správné. Jako malá jsem ho milovala. Půjdu na jeho pohřeb. Prokážu tak úctu tomu, čím jsme jeden pro druhého kdysi bývali.

Jay ležel napříč na naší posteli a díval se, jak si balím hromadu letního oblečení.

„Musíš si toho brát tolik?“

Zazipovala jsem kufr a hupsla na postel vedle něj. „Kdybych tě líp neznala, ještě bych si myslela, že ti budu chybět.“

„Jasně že budeš.“ Převalil mě a lehl si na mě. Obličej měl tak těsně u mého, že jsem viděla strniště, které mu raší podél čelisti.

„Bude to jenom pár dní.“ Zpáteční letenku jsem si nekoupila, ale co jsem odjela na vysokou, v L. A. jsem nestrávila víc než pět dní v kuse. Pokud jsem se nepletla a Billy mi někde nechal dal-

ší vodítko, potrvá mi maximálně pár dní odhalit tajemství, která mi chtěl prozradit.

„Určitě nechceš, abych jel na ten pohřeb s tebou?“

„Vždyť máš příští týden tábor.“

„Je to jenom fotbal.“

„Jenom fotbal? Kdo jsi a co jsi udělal s mým přítelem?“ Pořád jsem si na to slovo ještě zvykala.

Prohrábl mi rukou vlasy a rozvinul mi kudrny, tak jak jsem to neměla ráda. „Nemusíš jezdit sama.“

„Je to jenom pár dní,“ řekla jsem a potřásla hlavou, aby mě pustil.

Jay trval na tom, že mě odveze na letiště, ačkoli si musel půjčit auto a taxík by vyšel levněji. Zaparkoval u terminálu, obešel auto a vyndal mi z kufru zavazadlo.

„Zavoláš mi, až přistaneš?“ Položil můj kufr s kolečky na obrubník. Čekala jsem, že bude naléhat, až si pospíším zpátky, ale on řekl: „Nikam nespěchej. Budeš toho litovat, jestli se honem poženeš domů a nebudeš tam pro svou rodinu.“

„To jsem nevěděla, že jsi tak sentimentální.“ Jay se odvrátil, zjevně jsem ho ranila. Byla jsem v pokušení ho znovu poškádlit, že je citlivka. Místo toho jsem ho důrazně políbila, aby těch pár dní, kdy spolu nebudeme, měl na co vzpomínat.

Během letu přes celou zemi jsem se pokoušela rozmyslet si, co mám říct mámě o té *Bouři* a vodítku, co mi Billy poslal. Když jsem jí pověděla, že letím domů na pohřeb, zeptala se: *Proč bys tam chtěla chodit?* tak nevěřícně, tak beznadějně zmateně, že jsem nevěděla, co jí na to říct.

Ty na Billyho pohřeb neplánuješ jít? zeptala jsem se.

Proč bych to dělala?

Protože to byl tvůj jediný bratr, pomyslela jsem si. *V tom případě půjdu sama,* prohlásila jsem.

Pro mě za mě, řekla s chladnou lhostejností mých žáků.

Jak jsem jí asi měla říct, že se mi Billy ozval, když mu neodpustila dost ani na to, aby mu vzdala posmrtnou poctu na věčnou památku toho, jak si kdysi bývali blízcí? A co bylo horší – ať mi chtěl říct cokoli, máma nechtěla, abych to věděla. Nezbyvalo mi než doufat, že až ji uvidím osobně, něco už mě napadne.

Táta čekal u výdeje zavazadel s vytištěnou cedulkou, na které stálo „Učitelka Miranda“. Takhle se říkalo všem učitelům v mojí kvakterské škole. Učitelka Anne. Učitel Tom. Učitel Jay. Jay. Napsala jsem mu, že jsem přistála. Poslal mi emotikon vzdušného polibku. Sice jsem měla vůči ledabylým a neosobním emotikonům averzi, ale líbilo se mi, že Jayovi nevádí dělat kvůli mně otrěpaná gesta.

Táta si v objímání moc neliboval. Věděla jsem, že si to nesmím brát osobně. Máma byla jediný člověk, kterému bez rozpaků projevoval fyzickou náklonnost. Občas jsem je našla, jak pomalu tančí v kuchyni a máma přitom zpívá starou lidovku nebo jak jí táta bezmyšlenkovitě masíruje chodidla, když se spolu dívají na film Nory Ephronové. Většinu lidí jenom podával ruku. Mě alespoň objímal, i když jsem vždycky cítila ty toporné rozpaky.

„Kde je máma?“ zeptala jsem se, když mě táta propustil z polovičatého objetí. Pokaždé když jsem přijela domů, tátovy prošeďivé vlasy se zbarvily trochu víc dočerna, olivovou pokožku měl víc kožnatou, modré oči mu zešedly. Dostala jsem chuť ho popadnout za ruku a úpěnlivě prosit, ať přestane stárnout.

„Šla si brzy lehnout. Říkala, že se uvidíte ráno.“ Máma nikdy nepropásala příležitost přijít mi naproti na letiště. Pokaždé se protlačila davy řidičů limuzín a multigeneračních rodin, které čekaly u výdeje zavazadel, abych ze všeho nejdřív spatřila její tvář.

„Jak je jí?“

Táta mi vzal kufr na kolečkách a vezl ho k východu. „Znáš mámu. Snaží se tvářit statečně, ale je to pro ni těžké. Těžší, než čekala.“

Před příletovým terminálem ve vzduchu těžce visely výfukové plyny a cigaretový kouř. Auta se proti sobě vrhala, jak se snažila vylézt z kruhů nehybného provozu. Pouze několik palem v dálce naznačovalo, že jsme v Los Angeles, a ne na nějakém zanedbaném letišti v rozvojovém světě.

Táta vyjel z krátkodobého parkovacího místa do vnějšího kruhu dopravy. „Co letos říkali na Stantonův výrok?“

Každý školní rok jsem zakončovala stejně, na Lincolnově smrtelné posteli. Chvilku potom, co prezident zemřel, jeho přítel a vojenský sekretář Edwin Stanton jeho smrt oslavil větou *Ted patří věkům*. Nebo snad *Ted patří andělům*? ptala jsem se pokaždé žáků. Lincolnův doktor slyšel Stantona říct „věkům“, ale sekretář, který u toho byl, slyšel „andělům“. Který citát byl tedy správně – přenechal Stanton Lincolnu dějinám, nebo posmrtnému životu? Žáci měli obě možnosti zvážit a debatovat, co Stanton opravdu řekl. Jenže nakonec to byl chyták.

„Zůstává to totiž záhadou,“ pověděla jsem tátovi. *Musíme se smířit s tím, že stejné historické události mohli různí lidé prožívat naprosto odlišně*, říkala jsem žákům. *A sami se potom rozhodnout, jak si minulost vyložit – podle toho, co nám v současnosti dává smysl*. „Myslím, že pár jich to pochopilo. Alespoň doufám.“

„Děláš, co můžeš. Sami se musí rozhodnout, že jim bude záležet na minulosti.“ Táta prudce zabrzdil, protože se před nás vrhl kyvadlový autobus z letiště.

„Vzpomínáš si, jak tenkrát Billy přišel uprostřed noci?“

„Samozřejmě.“ Táta se soustředil na autobus, který se vmáčkl do neuvěřitelně mrňavé skulinky mezi dvěma auty před sebou.

„Máma mi to určitě říkala, ale nemůžu si vzpomenout, kvůli čemu se pohádali.“

„To nevím.“ Táta zatroubil na SUV, které nás předjelo. „Dělej!“

„Ty nevíš, co se stalo?“

„Vím jenom to, že se Billy ukázal opilý a řekl mámě, že už s ní nikdy nepromluví.“ Propletl se provozem na Sepulvedu, kde se otevřela silnice. „A potom ti koupil toho hloupého psa.“

„Billy nebyl opilý.“ Vybavila jsem si jeho červené tváře, skelné oči. „Nebo jo?“

Táta zabočil na Ocean Park Boulevard. Blížili jsme se k oceánu a vzduch začal být chladnější a slanější. Srolovala jsem okýnko a zhluboka se nadechla. Pokaždé když jsem se vrátila do L. A., zesílil ve mně pocit, že sem jedu jenom na návštěvu, že nejsem místní. To jsem ale mámě říct nemohla. Čekala, až se přestěhuju zpátky do jižní Kalifornie, jako to udělala ona, ale já věděla, že se to nikdy nestane. Nechtěla jsem učit děti filmových hvězd a muzikantů. Režisérů. Televizních producentů. Nechtěla jsem učit americkou historii ve státě, který se připojil k Unii až po Kompromisu v roce 1850. Nebyla jsem Angelino, Kalifornka tělem i duší. Po domově se mi určitým způsobem zastesklo, jedině když mě do chřípí udeřila sůl.

„Podívej,“ řekl táta, když jsme zastavili na semaforu. „Já ti na Billyho nechci kazit vzpomínky. Ale měl stránky, které jsi neviděla, protože jsi byla moc malá.“

„Co tím myslíš? Jaké stránky?“

„Ale nic. Neměl jsem to říkat.“

„Nech toho. Jaké stránky?“

Táta zabočil z Ocean Parku do naší čtvrti. Dívala jsem se na známou scénu naší tiché ulice. Věděla jsem, jakou barvu má každý dům, kolem něhož jsme projeli, ačkoli se v bledém večerním světle všechny zdály černé jako uhel. V Los Angeles nikdy nebyla úplná tma, ne tak docela, ani uprostřed noci.

„Chápu, že Billyho smrt v tobě vyvolává spoustu otázek. Jenom nerad mluvím za mámu.“

„Nic takového po tobě nechci.“

„Je to její minulost,“ řekl.

„Je to naše minulost,“ opravila jsem ho. Táta zajel na příjezdovou cestu. Pod pneumatikami skřípaly oblázky. Dům byl temný, až na lampu na verandě, v jejímž svitu se hemžily můry.

„Máma se rozhodne sama, co ti bude chtít říct.“ Vyskočil z auta a šel mi vyndat věci z kufru. Pozorovala jsem ho ve zpětném zrcátku, dokud ho kapota nezbarvila dočerna a já už ho neviděla. Těsně předtím jsem ale zahlédla, jak mu tváří prokmitl výraz, který jsem u něj ještě nikdy neviděla a který se hodně podobal strachu.

KAPITOLA ČTVRTÁ

Druhý den ráno už máma byla v kuchyni, když jsem se vydala dolů hledat kafe. Na ostrůvku, který odděloval kuchyň od jídelny a obýváku, chladly borůvkové muffiny. Věděla jsem, že i ledničku máma zásobila věcmi, které jsem v její paměti měla ráda jako dospívající holka. Šlehačka a jahody, boloňské špagety, čokoládové mléko – jídla, dá-li se to tak nazvat, která jsem nejedla už celé roky.

„Kde je těch ostatních dvacet hostů?“

„Mirando.“ Máma odložila chňapky a přiběhla ke mně. Bylo teprve sedm ráno, ale ona na sobě už měla černé kalhoty a korálovou blůzu, tvář jí rámovaly kudrny a oči jí rozjasňovala řasenka a hnědé oční stíny.

„Moc mě to mrzí, mami.“ Táta objímání moc neholdoval, zato máma ho zbožňovala. Vždycky mě objala, jako by mě už nikdy nechtěla pustit, kdyby bylo po jejím.

„Jsem v pohodě,“ řekla, jako by chtěla, aby to byla pravda.

„Můžu něco udělat?“

Ukázala na stůl. „Sedni si.“

Máma mi naservírovala muffin a šálek kávy, jako by mi dělala číšníci. Posadila se proti mně a dívala se, jak muffin rozlamuju vedví. Vystoupala z něj pára.

„Jsem ráda, že jsi doma.“ Přes stůl ke mně natáhla ruku a odhroula mi z čela zacuchanou kudrnu.

„Nerozmyslela sis to dneska s tím pohřbem?“ zeptala jsem se jí jakoby nic a nimrala se přitom v muffinu. „Třeba by sis to tím uzavřela.“

„Už jsem si to uzavřela před mnoha lety.“ Stoupla si a zamířila ke dřezu, kde začala drhnout plech na muffiny.

Dojedla jsem a odnesla do dřezu prázdný talíř. Postavila jsem se těsně k ní, až příliš blízko, jak to měla ráda. „Bojím se, že bys toho mohla litovat, jestli nepůjdeš.“

Zavřela kohoutek a položila mi na tvář studenou, mokrou ruku. „Jak jsem přišla k tak hodné dceři?“ Zase začala mýt mixér ve dřezu. „Vážně, miláčku, jsem v pořádku.“

Na hřbitov Forrest Lawn se z domu mých rodičů jelo půl hodiny, takže jsem si na to pro všechny případy vyhradila pětáctyřicet minut. Rodiče mi půjčili auto a zamávali mi z příjezdové cesty.

Než jsem odjela, srolovala jsem okýnko. „Určitě vás nepřemluví, abyste jeli taky?“

„Jeď už, Mirando,“ řekl táta, příliš rozhodně.

„Uvidíme se, až se vrátíš,“ dodala máma.

Při couvání z příjezdové cesty jsem ji pozorovala a čekala na okamžik, kdy se v její fasádě objeví trhlina a odhalí bolest, kterou maskovala mejkapem a zdravíčkem. Mávla na mě, ať jedu dál, jako bych se vyfintila na maturitní ples, a ne na pohřeb jejího jediného bratra.

Když jsem dorazila na Forrest Lawn, hřbitovní brána z tepaného železa vypadala, jako by patřila na východní pobřeží, a prostíral se za ní exkluzivní country klub. Přestože jsem vyjela dřív, přijela jsem pozdě. Přesně řečeno o dvaadvacet minut, pozdě dokonce i na losangeleské poměry, kde kvůli proradné dopravě všechno začínalo o deset minut později, než mělo.

„Silverův pohřeb?“ zeptala jsem se hlídače. Ukázal po Cathedral Drive nahoru ke kopci daleko v rohu pozemku, vzdáleném od slavných jmen, která se skvěla na náhrobcích na prominentnějších místech.

Kolem otevřeného hrobu se shromáždil dav asi čtyřiceti lidí.

Byli mladší, jdoucí s dobou a rozmanitější, než bych byla čekala, oblečení do černých džínů a triček, upnutých tmavých žerzejových šatů. Zatahala jsem za límeček svých černých šatů ke kolenům. Připadala jsem si příšerně konzervativně, východní pobřeží ze mě bylo cítit na sto honů.

Postavila jsem se za řadu lidí, která stála okolo hrobu, a hledala nějakou známou tvář. Nevěděla jsem, koho čekám. Moji prarodiče zemřeli, než jsem se narodila nebo byla dost velká na to, abych si je pamatovala. Máma a Billy neměli další sourozence. Strýčkové jim zemřeli na plážích Normandie nebo v Pacifiku. Neměli bratrance a sestřenice ani širší rodinu, co by stála za řeč. Žádné celoživotní přátele, kteří by rodinu nahrazovali. Stejně jsem si ty mladé tváře ale prohlížela a doufala, že někoho poznám, třeba starou Billyho přítelkyni, na niž jsem zapomněla, nebo vedoucího prodejny Leehe nebo jednu z těch hezkých dívek, které pracovaly v kavárně v Prosperově knihkupectví a teď by jim bylo přes čtyřicet. Jenom pár tváří vypadalo starších než ta moje. Buclatá šedesátnice v brýlích s plastovými obroučkami a šlachovitý mužík s bílou bradkou a bifokály. Vyčníval už jenom muž v obleku s tenkým proužkem, kterého stejně jako mě nikdo neupozornil, že má pohřeb neformální dress code.

Dav se přeskupil, protože k mikrofonu za hrobem došel muž v mikině s kapucí a vybledlých černých džínách. Odhrnul si z oblíčeje divokou kštici vlasů a vykotal si z kapsy papír ze sešitu, oči sklopené.

„Tohle je báseň Dylana Thomase, kterou měl Billy rád.“ Odkášlal si a začal číst „Do dobré noci neodcházej tiše.“ Zatímco četl o boji se světlem, které stěží dýše, studovala jsem Billyho náhrobní kámen. Na tmavé žule stálo jeho jméno, Billy Silver, datum narození v roce 1949, datum úmrtí před třemi dny. Thomas Jefferson jednou napsal, že život a duše historie musí navždy zůstat neznámé. Dalším generacím se předávají jenom fakta – věčná fakta,